SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1862. **Zondag 19 October** **No. 42.**

PARAMARIBO.

REGTSZAKEN.

IN NAAM DES KONINGS!

VONNIS

in zake van

I. E. S., in qualiteit als, volgens onderhandsche procuratie de dato 9 April 1862, gemagtigde van R. D. H.,

Eischer,

tegen

D. J. C. OF.,

Gedaagde, comparerende vertegenwoordigd door den advocaat Mr. C. J. H., volgens procuratie, gepasseerd den 23 Julij 1859 voor den gezworen klerk M. L. G. en getuigen.

HET COLLEGIE VAN KLEINE ZAKEN IN *SURINAME.*

Gehoord partijen;

Gezien de stukken, waarvan is overgelegd;

Overwegende dat door den Eischer is geconcludeerd, dat de Gedaagde bij vonnis van dit Collegie worde veroordeeld: »om aan den Eischer »te betalen de som van *f* 1861,90, zijnde het »saldo van het bedrag van twee rekeningen wegens door des Eischers committent goedgemaakt »loon als directeur der plantaadje *Kleinhoop*, »daartoe door den Gedaagde geëngageerd, berekend van den 9n. Maart 1861 tot den 10n. »Februarij 1862, alsmede voor gedurende dat »tijdvak ten behoeve der genoemde plantage gedane verschotten, benevens de interessen van »het geëischte saldo ad acht perCent 's jaars van »den dag der litis contestatie tot aan dien der »voldoening, met de kosten;"

Overwegende dat zijdens den Gedaagde hiertegen is aangevoerd:

dat hij niet privé, maar alleen in qualiteit als generale gemagtigde van de eigenaren der plantage *Kleinhoop*, zijnde W. P. AUSTIN, M. J. AUSTIN weduwe TUCKNESS en C. A. AUSTIN, en als zoodanig administrerende die plantage, des Eischers committent als directeur aldaar, heeft gehuurd;

dat hij Gedaagde dus niet in privé des Eischers schuldenaar is;

en mitsdien concludeert tot niet ontvankelijkheid, met veroordeeling van den Eischer in de kosten;

zijnde hierbij zijdens den Gedaagde overgelegd:

eerstelijk, generale procuratie, 1o. van W. P. AUSTIN, zoo in privé als in qualiteiten en relatien reeds hebbende en nog te verkrijgen, op prime November 1858 voor den gezworen klerk M. L. GOEDE op den Gedaagde uitgebragt; 2o. van M. J. AUSTIN, weduwe TUCKNESS, den 5 Februarij 1859 te Blandford in de Provincie Dorset in Engeland op W. P. AUSTIN met magt van substitutie uitgebragt; en 3o. van C. A. AUSTIN te Fernambuco den 23 April 1859 op W. P. AUSTIN met magt van substitutie uitgebragt;

tweedens, een arrest van het Geregtshof dezer Kolonie op den 27 Mei 1861 in zake van den Curator bij het Departement der Onbeheerde Boedels als beheerende den boedel R. B. AUSTIN, tegen W. P. AUSTIN, M. J. AUSTIN weduwe TUCKNESS en C. A. AUSTIN, als erfgenamen van wijlen R. AUSTIN en mede wijlen J. WENTWORTH, eigenaren der plantage *Kleinhoop* gewezen;

biedende de Gedaagde aan om meer gewijsden van hetzelfde Geregtshof over te leggen, ten bewijze, ingeval de eischer het mogt ontkennen, dat W. P. AUSTIN, M. J. AUSTIN en C. A. AUSTIN herhaaldelijk in regten zijn erkend als eigenaren der plantage *Kleinhoop*;

en waarbij eindelijk de Gedaagde zich heeft beroepen op de twee staten en inventarissen der genoemde plantage *Kleinhoop* den 8n. Maart 1851 en den 10n. Februarij 1862 opgemaakt door des eischers committent mede onderteekend, de eerste ter gelegenheid der aanstelling, en de tweede ter gelegenheid van het ontslag van des Eischers committent als directeur dier plantage, en welke uitdrukkelijk aan het hoofd vermelden, dat deze plantage den Erven AUSTIN toebehoort en dat de aanstelling en het ontslag hebben plaats gehad ten verzoeke van D. J. C. O'F. qq.

Overwegende dat door den Eischer is gerepliceerd:

dat hij zich met het door den Gedaagde overgelegd arrest in zake van den Curator bij het Departement der Onbeheerde Boedels tegen de eigenaren der plantage *Kleinhoop* verkregen, en met de overige vonnissen van gelijken aard, waarop de Gedaagde zich heeft beroepen, niet behoeft in te laten, als tusschen derden gewezen en dus ten deze niets afdoende;

dat de Eischer ook erkent dat de staten en inventarissen waarop de Gedaagde zich beroept, duidelijk vermelden dat de aanstelling en het ontslag van des Eischers committent als directeur der plantage *Kleinhoop*, aankomende den Erven R. AUSTIN, heeft plaats gehad ten verzoeke van D. J. C. O'F. qualitate qua;

doch dit, zoo min als de zijdens den Gedaagde overgelegde procuratien van de genoemde eigenaren der plantage *Kleinhoop* iets ten nadeele der ingestelde vordering afdoet, naardien, nie ook deze eigenaren zijn, de Gedaagde niet in zijne qualiteit, maar in zijn privé, den Eischer als directeur der plantage *Kleinhoop* heeft gehuurd, beroepende de Eischer zich ten bewijze hiervan: 1o. op een biljet door den Gedaagde aan des Eischers committent geschreven den 26 Februarij 1861, luidende:

»R. D. H. Esqr."

»WelEde Heer!

»De Heer B. heeft de directie van pl. *Ver»trouwen* aangenomen, zoodat de directie van »pl. *Kleinhoop* vacant is. Ik bied UWEd. de»zelve bij dezen aan en wenschte UEd. in de »stad te zien om over het een en ander te spre»ken."

»Na groete,

T. a V."

(Getd.) D. J. C. O'F.

en 2o. op eene order door des Eischers committent op den Gedaagde afgegeven en door den Gedaagde geaccepteerd, luidende deze order: »De WelEdele Heer D. J. C. O'F., gelieve te »betalen aan de Heeren J. G. KRAMER & Co. de som »van acht honderd guldens en zulks te rekenen »in mindering van te goed hebbend salaris en »verschotten van onderstaand effect."

»Plant. *Kleinhoop 27 November* 1861."

(Getd.) R. D. H.

Overwegende dat hierop zijdens den Gedaagde voor dupliek is gepersisteerd bij zijne conclusie tot niet ontvankelijkheid.

Overwegende:

dat het biljet door den Gedaagde op den 26 Februarij 1861 aan des Eischers committent geschreven, des Gedaagden wensch aanduidt om met des Eischers committent te handelen over de hem daarbij *aangeboden* directie van de plantage *Kleinhoop*, doch uit dit biljet geenszins eene verbindtenis van den Gedaagde *in privé* volgt;

dat deze evenmin volgt uit de order, op den 27 November 1861 door den Gedaagde aan KRAMER & Co. afgegeven, welk stuk uit den boezem van des Eischers committent is ontsproten, en waaronder geene acceptatie voorkomt, dan van den Gedaagde *qualitate qua*, luidende zij: »Geaccepteerd te betalen uit de eerste te »malene suiker in Januarij of Februarij, wan»neer de maling zal hebben plaats gehad."

(Getd.) D. J. C. O'F. qq.

dat uit de erkentenis zijdens den Eischer van den inhoud der door hem mede onderteekende, naar locale gewoonte geformeerde staten en inventarissen volgt, dat het den Eischer bij zijne optreding als directeur der plantage *Kleinhoop* op den 8n. Maart 1851 bekend was, dat die plantage aan de Erven R. AUSTIN toebehoorde, en dat hij niet door den Gedaagde *in privé*, maar door dezen *in qualiteit* was aangesteld;

dat de Gedaagde door blootlegging van zijne volmagten, aan den Eischer behoorlijk aangetoond heeft, wien hij door zijne handeling in zijne hoedanigheid met den Eischer, aan dezen verbonden heeft;

dat bijgevolg de Gedaagde niet persoonlijk aansprakelijk is ten aanzien van zijne, in zijne hoedanigheid met den Eischer aangegane overeenkomst betreffende de directie der plantage *Kleinhoop*;

en mitsdien de Eischer in zijne ten deze tegen den Gedaagde ingestelde vordering niet ontvankelijk is;

Gezien art. 1 en het laatste lid van art. 10 van het Reglement voor de Regtbank van Kleine Zaken, bijlage tot het Gouvernements-Blad van 1828, No. 3, en art. 1 der Publicatie van 1847, (G. B. No. 10.)

REGTDOENDE:

Verklaart den Eischer in zijne ten deze tegen den Gedaagde ingestelde vordering niet ontvankelijk, en veroordeelt hem Eischer in de kosten, bedragende aan zijne zijde negentien gulden en vijftig centen.

Aldus gedaan te Paramaribo bij de Heeren E. VAN EMDEN, President, Mr. D. JUDA, Assessor en A. H. F. J. KENNEDIJ, gequalificeerd Assessor, en uitgesproken ter openbare teregtzitting van den dertigsten September 1800 twee en zestig.

NIEUWSTIJDINGEN.

Garibaldi heeft aan de *Movimento* de volgende verklaring ingezonden: „Zij waren dorstende naar bloed en ik wilde het sparen! Niet de arme soldaat die gehoorzaamt, heeft schuld, maar de mannen (van de coterie, die het aan de omwenteling niet kunnen vergeven, dat zij de omwenteling is (wat hunne conservative digestie verstoort) en dat ook zij tot de herstelling van ons Italiaansch gezin heeft medegewerkt. Ja, zij waren dorstende naar bloed. Ik bemerkte zulks met leedwezen en trachtte het vergieten van het bloed van onze aanvallers te voorkomen. Ik ging langs het front van onze linie en gaf bevel om niet te vuren en van het centrum tot aan het einde van den linker vleugel, waar mijn stem en die van mijn adjudanten kon gehoord worden, viel geen enkel schot. Aan de zijde der aanvallers was het anders. Op twee honderd ellen afstands genaderd, openden zij een hevig vuur en de bersaglieri, die regt over mij stonden, en alleen op mij schenen te mikken, troffen mij op twee plaatsen, in de linker heup, waar ik niet zwaar werd gekwetst en in het gewricht van den regtervoet, waar mij een ernstige wonde werd toegebragt. Daar dit alles bij den aanvang van den strijd gebeurde en ik, na gewond te zijn, aan den zoom van het bosch werd nedergelegd, kon ik niets meer zien van hetgeen er voorviel, vooral omdat een menigte mannen zich om mij schaarde, terwijl ik werd verbonden. Ik kan nogtans verzekeren, dat tot aan het einde van de linie, waar ik en mijn adjudanten konden worden gehoord, geen enkel schot is gevallen. Daar men aan onze zijde geen vuur gaf, konden de troepen gemakkelijk naderen en zich onder de Onzen mengen, en toen men mij zelde, dat zij ons wilden ontwapenen, antwoordde ik, dat men hen zelven ontwapenen moest. Anders ging het op onzen regter vleugel toe. De *Picciotti*, door de geregelde troepen aangevallen, beantwoordden dien aanval door langs de geheele linie vuur te geven, en hoewel de trompetten het teeken gaven tot het ophouden van het vuur, had daar gedurende een kwartier uurs een hevige fusilade plaats. Mijn wonden waren oorzaak, dat men langs onze linie eenigzins ontmoedigd werd. Onze soldaten begonnen toen zij mij niet meer zagen, naar het bosch te trekken, zoodat de menigte, die mij omringde, van lieverlede uiteen ging en alleen de meest getrouwen bleven. Op dat oogenblik vernam ik, dat door mijn staf en kolonel Pallavicini op de volgende voorwaarden werd onderhandeld: 1. dat het mij en mijn staf vrij zou staan te gaan waar ik verkoos, (ik antwoordde: aan boord van een Engelsch schip) 2. dat, zoodra ik de kust zou hebben bereikt, mijn krijgsmakkers in vrijheid zouden worden gesteld. De kolonel Pallavicini heeft zich in al zijne militaire bewegingen een dapper en verstandig aanvoerder betoond en het noch jegens mij noch jegens mijn volk aan beleefdheid laten ontbreken. Hij betuigde mij leedwezen, dat hij Italiaansch bloed moest laten vergieten maar hij had strikte orders ontvangen en moest gehoorzamen. Mijn schikkingen waren uitsluitend tot verdediging genomen en ik had gehoopt een ontmoeting te vermijden, omdat ik een zeer sterke stelling had ingenomen en omdat ik hoopte, dat de troepen minder bloeddorstige bevelen zouden hebben ontvangen. Ware ik niet reeds in het begin van het gevecht gewond en hadden mijn manschappen niet de strengste bevelen gehad om in elk geval een botsing met de troepen te vermijden, de strijd tusschen personen uit hetzelfde gezin had schrikkelijk kunnen worden! Zoo als het nu is, is het beter. — Welke gevolgen mijn wonden ook mogen hebben, wat het lot zij, dat de regeering mij bereidt, ik heb de overtuiging, dat ik mijn pligt heb gedaan en het offer van mijn leven beteekent zeer weinig, wanneer het er toe heeft kunnen bijdragen, om dat van vele mijner medeburgers te redden. Ik verwachtte geen goed van het bewind van Ratazzi voor de gewaagde onderneming, waarin ik mij met mijn gezellen had geworpen. Maar waarom mogt ik niet op mindere gestrengheid van den koning hopen, daar ik toch niets veranderd had in het oude programma en ook besloten had om het tot geen prijs te veranderen? Wat mij het meest bedroeft, is dat noodlottig wantrouwen, dat er niet weinig toe bijdraagt, om de nationale eenheid onvoltooid te laten. Wat hiervan zijn moge, ook ditmaal vertoon ik mij aan Italie met opgeregten hoofde, overtuigd, dat ik mijn pligt heb gedaan. Ook ditmaal is mijn onbeduidend leven en het veel kostbarer leven van zoo vele edelmoedige jongelingen als een offer aangeboden voor de allerheiligste zaak, nooit bevlekt door eenig laag eigenbelang.

INGEZONDEN.

DE OPHEFFING DER SLAVERNIJ IN DE KOLONIE *SURINAME*, VOLGENS DE WET, GEPUBLICEERD DD. 4 OCTOBER 1862.

Vervolgen wij de in het laatste *Bijblad* van Woensdag 15 October voortgezette beschouwingen.

Hoofdstuk II. art. 14. De gemoetkoming bij *art.* 8 bedoeld, wordt binnen drie maanden (van 1 Julij — 1. October 1863) na de opheffing der slavernij enz. voldaan.

Moet de regering niet erkennen dat ook die termijn te lang is, ten zij, klein eigenaars of bezitters van enkele slaven enz., de spoedigste geldelijke voldoening erlangen, en wel om de volgende reden?

Een groot aantal familien wonen er te Paramaribo, die dag aan dag, jaar in jaar uit, van de opbrengst leven, die 2 — 3 — 4 slaven hen schenken; het hoogste voordeel dat die familien daardoor trekken, loopt over 4 hoofden van *f* 3 en het laagste over 4 hoofden tot *f* 1 elken dag. Van die opbrengst moeten de slaven nog in alles verzorgd worden, met inbegrip der hooge belasting à *f* 5 per hoofd 's jaars, zoo ook voor een geboren slavenkind van het eerste jaar tot het 12 jaar *f* 60 belasting en 12 jaren onderhoud in alles.

Hoe zoude nu die arme familien drie maanden kunnen wachten naar de gemoetkoming, bij de verpligting, om elken slaaf, niettegenstaande geheele verzorging, twee werkdagen 's weeks vrij te geven, eene koste volgens onze hoogste berekening op 4 koppen slaven à *f* 6 's weeks, en bij onze laagste berekening *f* 2 's weeks. Maar misschien zullen eenigen terstond hunne vroegere slaven kwijt zijn. Waarvan moeten die arme familien dan gedurende 3 maanden leven?

Zal niet ieder die bedaard en regtvaardig over deze bepalingen nadenkt, moeten erkennen, dat er al zeer zonderling en eigendunkelijk met den eigendom, niet alleen van den Surinaamschen slaven-bezitter wordt gehandeld, maar hem bij de ontneming of onteigening van zijn *goed* geldelijke verpligtingen worden opgelegd, die in ieder beschaafd land verbazing moeten wekken.

Ook de betaling in wissel is voor kleine slaven-bezitters eene hoogst moeijelijke zaak; 't is waar, er wordt eene belofte gegeven, van voldoening in wettig-betaalmiddel, voor zooverre volgens oordeel van den Landvoogd, de koloniale kas daartoe in staat zal zijn. — Maar Z. E. zal gelijk elk verstandig kolonist, of ieder geoefenden financier, nu reeds overtuigd zijn, dat de koloniale kas er in het geheel niet toe in staat zal zijn, ja, dat het onze verwondering zal wekken, als tegen dien tijd, die kas, nog in staat zal zijn, hare gewone uitgaven te kunnen doen.

Immers in de laatste 8 maanden, niettegenstaande alles geput is, wat geput kon en mogt worden, hebben wij haar herhaaldelijk in een toestand, gezien, die elk tegen het einde der maand met angst en wanhoop vervulde. Zal op dit punt eene spoedige mededeeling aan de regering in Nederland, met verzoek om wijziging omtrent „deze bepaling in het belang der arme koloniale familien, niet zaak en aanbevelingswaardig zijn?

Art. 15. »Ingeval van geschillen over eigendomsregten enz."

Bij dit art. wezen wij nogmaals op de alhier zoo dikwerf plaats vindende beleedigingen van slaven. Deze onze aanhaling benevens den geest van het geheele artikel, geeft nog al een ruim gezigtspunt voor een groot aantal processen. Wij raden echter slavenhouders en bezitters in hun belang aan, in tijds schikkingen met elkander te treffen, opdat zij de groote schade ontkomen, die elk proces, helaas! zoo wel voor hem die regt krijgt, als voor hem, die in het ongelijk wordt gesteld, mede voert.

Art. 16. De gemoetkoming vervalt, waar het regt daartoe niet binnen 4 jaren is ingevorderd.

Ook die termijn komt ons wat kort voor, immers het is overgenoeg bekend, dat er nog eigenaars van sommige plantaadjes in Europa wonen, die men hier of in Nederland niet kent, en die zelfs bij de HH. fondshouders in Nederland, noch hier bij de HH. vertegenwoordigers dier fondshouders bekend zijn. Die eigenaars worden dus misschien onbewust van deze gebeurtenis, (de opheffing der slavernij) van hunne bezittingen onteigend en zouden met vier jaren hun regt op de tegemoetkoming verliezen. Ziedaar volgens onze beschouwing eene wat al te harde bepaling, die wij niet gelooven den toets der regtvaardigheid kan doorstaan, want al hebben die eigenaars hun goed gekend, noch er voordeel van genoten, zij waren eigenaars, en elke Staat is verpligt het regt van eigendom te handhaven. De Staat mag er belasting op stellen, kosten van administratie voor eischen, maar de Staat mag niet wegnemen, wat den Staat niet behoort. Waar hoe zoude het oordeel van den regter en de wet zijn, wanneer een burger zoodanige handeling bedreef?

Hoofdstuk III. art. 18. Het bijzonder toezigt van den Staat over de vrijgemaakten door bezoldigde ambtenaren, is zeker daarom goed, omdat er in *alinea* 2 van dat *art.* bepaald wordt, dat die ambtenaren geen beheer mogen voeren over plantaadjes, of eenig geldelijk belang hebben bij eenige onderneming op Suriname, want welke hoogst nadeelige schokken heeft Suriname niet steeds moeten ondervinden, omdat men omtrent de ambtenaren aldaar, deze voorwaarden niet vaststelde of nakwam. Wat de zaak van het Staatstoezigt zelve betreft, hieromtrent make men zich geen valsche voorspiegelingen, want dat Staatstoezigt is eene onhoudbare zaak, gelijk wij zulks gezien hebben in de kolonie Demerarij, niettegenstaande aldaar eene groote beschermende magt bestond, die juist zoo volkomen was, als zij hier gebrekkig en hoogst zwak is. De gewone gang der zaken zal ons de ondervinding geven, dat de bedoeling hoe goed gemeend ook, zal falen.

Ook kunnen wij de Neger-Engelsche vertaling omtrent deze zaak, niet met stilzwijgen voorbij gaan, wij lezen daar *»foe potti en holi hai na tappoe dem njoen friman* enz." (*wij hebben hier de spelling van wijlen* Mr. H. C. Focke *gevolgd.*) en daar in zien de slaven niet anders dan eene veranderde slavernij. Het verwondert ons, dat men bij deze vertaling niet het voorbeeld der Engelschen heeft gevolgd, immers de wet bedoelt hier niet anders dan eene opleiding of een leerlingschap tot het volkomen burgerschap dat zoo als de Engelschen zeer kort zeiden het »apprenticeship" uitmaakte d. i., de vrijheden onder een patroonaatschap geplaatst, dat hen tot volkomen burgers zal opleiden, terwijl zij van dat leerlingschap zullen kunnen ontheven worden, wanneer zij bewijzen hebben gegeven de verpligtingen van een burger te begrijpen en lief te hebben.

Art. 19. De illusien die men zich bij dit *art.* maakt of schijnt te maken zijn nog al groot, maar in de bereiking zeer twijfelachtig.

a. Opleiding tot het familie en maatschappelijk leven. Hoeveel veranderingen en verbeteringen moeten er dan niet vooraf gaan, hoeveel regten door den tijd ingeslopen, en belangen steeds *éénzijdig* voorgestaan, vervallen. Het Huwelijk b. v. b., is de eerste geregelde toenadering tot een vast maatschappelijk verband, welnu men zal de vrij te makenen het zelfde regt toekennen wat de nu reeds vrijgemaakte heeft; hij mag huwen, en dan zal immers de man zoo als de nu reeds gemanumitteerde, ook het regt moeten hebben van het huwelijk, en zijne vrouw brengen waar hij woont, of zou men de aanstaande *vrijen* niet dat regt willen toekennen wat sedert meer dan 100 jaren aan vrijgegevenen of vrijgekochte slaven in Suriname is gegeven? Eene vrije keus tot het huwelijk, en een vol burgerlijk regt met betrekking tot het huwelijk Nu huwt de vrije man A. van plantaadje B. met de vrije vrouw C. van plantaadje *D.* maar zij moet volgens het huwelijks-regt haren man volgen en met hem wonen; wijzigingen kunnen hier in niet gemaakt worden, want dat regt is zoo als wij zeiden sedert meer dan 100 jaren aan vrijgegevenen in deze kolonie verzekerd, en zoo veel achtingswaardige familien van hoogen stand en betrekking in de kolonie Suriname, zijn de afstammelingen van dit huwelijksregt.

Begrijpt men niet welke verwarringen hier uit zullen voortspruiten?

b. Wering van ledigang; hoe menigwerf is daartoe pogingen gedaan omtrent een klein getal vrijlieden, hoe zal men met de zwakke magt en den ellendigen bedroefden toestand onzer politie, zulks over zoo'n groot getal vrijlieden en op zulk uitgebreid terrein kunnen bewerkstelligen.

c. Geregelde verpligte arbeid (dezelfde aanmerking als bij *b.*)

d. School- en godsdienstig onderwijs. Mag ook wat het eerste punt betreft eene bepaalde orde door de Staat worden ingevoerd, omtrent de wijze en vorm van schoolonderwijs, men zal geen enkelen vrijgemaakte kunnen of mogen dwingen, tot het leeren van eene bepaalde godsdienst, evenmin als men dat mag doen of heeft gedaan, met de reeds gemanumitteerden. Ieder zal tot dat kerkgenootschap kunnen toetreden, waar zijn geweten hen toeleidt. Hoeveel verwarringen zullen ook daaruit voortspruiten, hoeveel zullen zich des Zondags naar Paramaribo willen begeven, om ter kerke te gaan enz.

Maar nu het schoolonderwijs nog, waar zullen de sommen van daan komen, daartoe benoodigd, terwijl er nu reeds door eene vastgestelde som van *f* 12000 's jaars, voor het schoolonderwijs, niet eens voor een v i e r d e g e d e e l t e in de hooge behoefte kan voorzien worden.

e. Ondersteuning der hulpbehoevenden en verpleging der zieken. Berekenen wij slechts van elke plantaadje die nu in de Kolonie aanwezig is, 10 hoofden, die door ouderdom, verlatenheid of die als weezen, ten laste van het Gouvernement zullen komen, dan zal zulks een getal van 2400 hoofden zijn, (zie verslag 1858 het getal plantaadjen), doch wij twijfelen er niet aan, of dit getal zal verre overschreden worden. Stellen wij 2500 met eene jaarlijksche koste van *f* 73 of 20 c. daags, per hoofd, dan maakt zulks eene jaarlijksch bedrag van *f* 182,500 en welk eene armzalige ondersteuning en hulp dan nog!

Hoofdstuk IV. art. 21. De vrij te maken slaven nemen een geslachtsnaam aan. Ziedaar al weder eene groote moeijelijkheid, waarbij voorzigtigheid, kieschheid en vooral hun vol regt niet uit het oog verloren mogen worden. Een geslachtsnaam! Wel hoeveel slaven vooral slavinnen, leven er nu nog op de plantaadjes, die moeder, grootmoeder, of tante zijn, van reeds hooggeplaatste familien in Paramaribo; familien, die niet alleen hooge betrekkingen hebben, maar die den toon aangeven; zullen die geslachtsnamen gekozen worden, of liever; zal men het regt hebben te beletten dat men die geslachtsnamen kiest door werkelijke familie-leden van moederszijde?

Moet de meerderjarige zoon of dochter, denzelfden naam nemen zijner moeder? Zoo ja, hoe zal de zoon of dochter, die mogelijk te Coronie of Nickerie woont, weten, welken naam zijne moeder alhier — wij zullen maar zeggen op plantaadje *Bergendaal* — gekozen heeft?

Ook een naam is reeds een punt, dat tot hooge beschaving kan leiden, het ware dus wel te hopen, dat het Bestuur de eigenaars van slaven den wensch te kennen gaf, om alle bespottelijke en aanstootelijke namen te vermijden; dikwerf hebben toch hier de zotste grilligheden aanleiding gegeven, tot het geven van namen die de vrijgegevene dikwijls gedurende zijn verder leven, nooit konde leeren uitspreken,

W. E. H. WINKELS.

Waarde Editeur!

Ik roep even als Multatuli »Fancy," want ik wanhoop bijna; ik moet Borderellen en Staten invullen, doch stuit aan de volgende punten.

1o. Hoe moet ik doen, als bij het bijéén trekken der familien, een of ander neger verklaart, dat de kinderen A. B. en C. wier moeder dood is, de zijne zijn, en als één gezin denzelfden familienaam met die kinderen wenschte te hebben.

2o. Waarom heeft men zoo weinig ruimte in de rubriek bloedverwantschap gelaten; moet ik de graden alleen bij letters aanduiden, zoo als G. M. voor grootmoeder, K. D. voor kleindochter &ct. &ct.

3o. Wat meent men met »Onverzorgde Weezen"? bestaan die in den slavenstand?

4o. Wat, met »ouderdom"? het geboortejaar, of den vollen ouderdom in jaren, maanden en dagen?

5o. Hoe kan ik nu al bepaald zeggen of de grond of plantage, in bewerking gehouden zal worden? hangt dit niet van menigvuldige omstandigheden af?

6o. Godsdienst, — hebben mijne negers die? of wordt bedoeld, de gemeente, waartoe zij behooren?

7o. Geene familienamen aan te nemen, die in de Kolonie reeds bekend zijn, — hoe kan ik dit voorkomen, zonder de wijkregisters te mogen raadplegen.

Och! Kom mij *te gemoet*, de regering doet het immers ook?

Tusschen Oost-Vriesland en de Schelde.........

A. Max.

Eene Vraag.

Mijnheer Spectator, zijn de slaven die besmet zijn, en die door het Gouvernement tot veiligheid der Maatschappij naar het Etablissement *Batavia* zijn gezonden, daardoor van den meester onteigend? Wij gelooven dat het alleen een noodzakelijke veiligheidsmaatregel was, waaraan zich ieder burger hoe schadelijk voor hem ook, wel wilde onderwerpen. Onteigening was er niet, want men doet aldaar pogingen tot herstel en gelukken die, dan zal de slaaf weder aan zijn meester behooren. Nu zijn er aldaar uit een groot aantal slavinnen kinderen geboren, die *niet* besmet zijn, zijn die kinderen niet het eigendom van den meester der moeder, en zal de meester voor de onteigening dier kinderen, geen regt op tegemoetkoming hebben?

Gij neemt het mij niet kwalijk, dat ik bescheiden aan merk, dat dit punt door U over het hoofd is gezien.

Indigenæ.

Muziek Korps van het Bataillon Jagers No 27.

Programma voor Heden Namiddag.

Den 19 *October* 1862.

No. 1. PARADE MARSCH, arr. par G. B a r t h e.
2. POTPOURRI, *Beatrice di Tenda*, arr. par G. B a r t h e.
3. ADRIANA POLKA, arr. par G. B a r t h e.
4. PIÈCE D'HARMONIE de GAZZA LADRA, par R o s s i n i.
5. LA SOMNABULE, *Fantaisie*, arr. par G. B a r t h e.
6. LE RETOUR de BONHEUR, *Valse*, arr. par G. B a r t h e.

SCHEEPSTIJDINGEN.

UITGEKLAARD.

Den 16den dezer, de Nederl. schoener *Anna*, kapt. W. J. Ulder, naar Curaçao; lading: 18 vaten Suiker 22,203 pond, 56 vaten Koorn 10,080 pond, 18 vaten Dram 2007 gall., 10 vaten Gomma 1,530 pond, 33 Kopie Planken en andere diverse Goederen.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Wilhelmina*, kapt. Klint, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Suriname*, kapt. Reijntjes, adres bij J. P. Haase Jr.

Het schip *Amicitia*, kapt. Wijgers, adres bij J. P. Haase Jr.

Het schip *Josephina Bernhardina*, kapt. Bos, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Anna Lena*, kapt. Visser, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Thetis*, kapt. Bakker, adres bij H. Degenhard.

Het schip *de Jonge Eduard*, kapt. Sikkens, adres bij J. M. Polak.

Het schip *Plant, Dordrecht*, kapt. Brakke, adres bij R. H. Leijsner.

BURGERLIJKE STAND

Op den 17den October 1862 is aanteekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van:

August Fredrik Bos en Annetta Gezina Visser.

Van den 10den tot den 17den Oct., zijn alhier ingeschreven als overleden:

Den 10den, Frans Bunen, 96 jaren.
Den 11den, Bor, gepasporteerde Korporaal der Guides, 60 jaren n. g.
Den 12den, Gracia Joseph de la Parra, 52 jaren, 3 maanden, 2 weken en 2 dagen.
Idem, Thoon, vrije Afrikaan, 30 jaren n. g.
Idem, Simon Andreas Mendeszoon, 48 jaren.
Den 14den, Margaretha Johanna van Exel, 48 j.
Idem, Christina Eleonora Louisa Kwispel, 33 jaren en 8 maanden.
Den 16den, Eva Maria Mesita, 83 jaren.
Idem, Hendrik Fredrik Lengarde, 13 md.
Den 17den, Isaak Saverius Edam, 2 jaren en 6 maanden.
Idem, Johanna Louisa Clasina Picolet, 50 j.

Als Levenloos geboren:

Den 13den, het kind van het Vrouwelijk geslacht van Semelia Bruton.

Binnenlandsche Berigten.

Bij Koninklijk besluit van den 6n. Augustus jl. No. 46 zijn, ten verzoeke van Eduard Kölle, Brieven van wettiging verleend aan zijn bij nu wijlen Antje Coenradina van Johan Georg Weigle verwekt kind Johan Henry Kölle.

Bij Gouvernements resolutie van den 14 October dj. No. 1 is aan de minderjarige kinderen Jacoba Wilhelmina Weider, Johanna Helena Elisabeth van den Bergh, Christina Antoinetta Cornelia van den Bergh en Maria Albertina van den Bergh vergund zich voortaan te noemen:

Jacoba Wilhelmina Weidner.
Johanna Helena Elisabeth Weidner.
Christina Antoinetta Cornelia Weidner,
en *Maria Albertina Weidner.*

E. Kniphout, J. H. Vlam en M. Oostwijk, hebben van het Gouvernement verzocht, dat hun in pacht worde afgestaan, de eerste een erf aan de *Hofstraat* en de twee laatsten een erf aan de *Rust en Vredestraat*, beiden gelegen in wijk La. F.

Tijd van verzet *drie* weken, gerekend van den 15 October 1862.

Bij Gouvernements resolutie van den 15den dezer maand No. 4, is, in afwachting van nader berigt omtrent het al of niet bestaan van de gele koorts te *Demerarij en Barbados* eene quarantaine vastgesteld voor de van daar komende vaartuigen, waarvan de duur is bepaald op *acht* dagen voor de vaartuigen komende van *Demerarij* en op *veertien* dagen voor die komende van *Barbados*; terwijl voorts bepaald is dat ingeval zich sedert het vertrek van een dier plaatsen de gele koorts aan boord mogt hebben voorgedaan, zoodanig vaartuig alsdan eene quarantaine van *veertig* dagen zal moeten ondergaan.

Post-Kantoor.

De Mailpakketten zullen op Morgen den 20sten dezer, des middags ten 12 ure worden gesloten en verzonden per de Stoomboot *Paramaribo*.

Aanzoek voor Vrijgeving.

Den 10 *October* 1862.

Van het slavenkind Gustaaf Theodorus, geboren in 1861, zoon van Anna, toebehoorende aan M. G. Purperhart.

Van den slaaf Bertrand, geboren in 1856, zoon van Calesta, bekend staande ten name van plant. Johanna Catharina, divisie Saramacca.

Van de slavin l'Esperance, geboren in 1825, dochter van Bettij, toebehoorende aan J. G. Zeeman.

Van de slavin Anna, geboren in 1856, dochter van Klarentje, toebehoorende aan J. E. Aron.

Van de slavin Seraphina, geboren in 1803, wier moedersnaam onbekend is, bekend staande ten name van plant. Guineesche Vriendschap, divisie Boven Suriname.

Van de slavin Anna, geboren in 1827, dochter van Leentje, toebehoorende voor den vrijdom aan E. ten Broeke, als in huwelijk hebbende S. Charlouis.

Van het slavenmeisje Jansje, geboren in 1851, dochter van Carolina, toebehoorende aan H. van van Gennep.

Den 17den.

Van de slavin Saraatje, geboren in 1800, wier moedersnaam onbekend is en hare dochter Caro, geboren in 1815, toebehoorende aan P. H. Arons, nom. ux.

Van de slavin Juliana, geboren in 1836, dochter van Martha, (overl.), toebehoorende aan A. M. A. Halfhide.

Van het slavenkind Johan Richard, geboren in 1862, dochter van Rebecca, toebehoorende aan J. Morpurgo, nom. ux.

Van de slavin Juliana, geboren in 1848, dochter van Philippina, toebehoorende voor den vrijdom aan F. Emanuels.

Van de slavin Francina, geboren in 1820, dochter van Betje, en hare kinderen: Eduard, geboren in 1841, en Albertina, geboren in 1846, toebehoorende aan A. M. S. van der Hoop.

Van den slaaf Johannes, geboren in 1828, zoon van Rebecca (overl.), toebehoorende aan S. M. Sanches.

Van het slavenkind Carolina Jacquelina, geboren in 1857, dochter van Ethelina, toebehoorende aan C. H. Gallweij (nu boedel).

Van den slaaf Johannes, geboren in 1829, zoon van Louisa, toebehoorende aan D. J. C. O'Ferrall n. ux.

Van de slavin Helena, geboren in 1839, dochter van Tresa, toebehoorende aan S. E. Aron.

Van de slavin Elisabeth, geboren in 1821, wier moedersnaam onbekend is, toebehoorende aan C. Spillenburg.

Van de slavin Lena, geboren in 1818, dochter van Saraatje, toebehoorende aan E. Herbert.

Van de slaven Charles, geboren in 1835, zoon van Henriette, en Flora, geboren in 1836, dochter van Bergere, toebehoorende voor den vrijdom aan J. Tijndall nom. ux.

Van de slavin Mariaantje, geboren in 1841, dochter van Santje, toebehoorend hebbende voor den vrijdom aan A. R. de Vries.

Van de slavin Susanna II, geboren 1816, wier moedersnaam onbekend is, toebehoorende aan L. Pohl.

Van de slavin Sophia, wier geboortejaar en moedersnaam onbekend zijn, toebehoorende aan den boedel J. T. Hopkins.

Van het slavenkind Joseph, geboren in 1853, zoon van Eva, bekend staande ten name van den Houtgrond Overtoom en Vreeland, divisie Para.

Van de slavin Pamella, geboren in 1835, dochter van Antje, en haren zoon Johannes Hendrikus, geboren in 1860, toebehoorende voor den vrijdom aan M. J. Houthakker.

Van de slavin Jansje, geboren in 1844, dochter van Angelica, toebehoorende aan C. Kaersenhout, nom. ux.

Van de slavin Jacoba, geboren in 1825, dochter van Mimie (overl.) en haren zoon Rudolf, geboren in 1852, toebehoorende aan S. B. Sanches nom. ux.

Van de slavinnen Sabana, geboren in 1792, wier moedersnaam onbekend is, en Johanna, geboren in 1837, dochter van Louisa, toebehoorende aan B. S. von Knobbelsdorff.

Verkrijgbaar ter dezer
DRUKKERIJ:

Plakatti voe GRANMAN, gi alla Katibo na ini Sranan Kondré

gedrukt op fraai wit papier met eene nieuwe letter.

ALSMEDE:

WET van den 8 Augustus 1862, houdende OPHEFFING DER SLAVERNIJ in de Kolonie *Suriname*, afzonderlijk in het Hollandsch, als ook met de Neger-Engelsche overzetting bij elk artikel gevoegd.

De Ondergeteekende beveelt zijne Drukkerij welke thans ruim voorzien is van nieuwe en fraaije lettersoorten beleefdelijk aan, tot het leveren van allerlei

DRUKWERK,

zullende hij bij eene *zeer billijke* prijsberekening steeds voor eene *nette* en *spoedige* uitvoering zorg dragen.

A. L. G. DE RANDAMIE.

Advertentiën.

GODSDIENSTOEFENING bij de *Nederduitsche Hervormde Gemeente*, op HEDEN den 19n. October, des morgens ten *half negen* ure.

( ) Bij inschrijving wordt aangeboden de levering van onderscheidene

UITDEELINGS-GOEDEREN,

ten behoeve van verschillende plantages.

Volgens voorwaarden en nadere opgaven, ten kantore van den ondergeteekende ter lezing liggende, alwaar de inschrijvings-billetten zullen worden geopend op DONDERDAG den 23 dezer, des morgens ten 10 ure.

Paramaribo, den 18 *October* 1862.

H. G. ROUX.

Wordt bij inschrijving aangevraagd voor rekening van het Fransche Gouvernement, de levering van:

Versch BROOD. per kilogramme.
" Rund, "
Kalfs- of Schapenvleesch " "
Steenkolen van New-Castle of Cardiff. 1000 "
Talk. kilogramme
Staven IJzer. "
Koper in staven en in bladen. "
Zoet Olie. "

Voor den tijd van één jaar, voor de alhier aankomende oorlogs stoom-vaartuigen.

De toewijzing geschiedt aan een persoon of eene firma.

De betaling zal plaats vinden om de drie maanden.

De inschrijvings-billetten moeten inhouden de prijzen der aangevraagde artikelen in fransche geldswaarde, en zullen worden aangenomen tot en met en geopend op den 22n. OCTOBER e. k. des morgens om NEGEN UUR, ten huize van den Ondergeteekende waarn. Vice Consul van Frankrijk, alwaar de voorwaarden ter lezing zijn.

J. DEL MONTE LYON.

Jacob Salomons,

VENDUMEESTER,

zal Dingsdag e. k. verkoopen:

Provisien, Stukgoederen,

en een partijtje WANE-, CEDER-, KOPIE- en BRUINHART PLANKEN.

De Ondergeteekende noodigt zijne DEBITEUREN dringend uit, hun verschuldigde sedert 1860, vóór ultimo November e. k. aan te zuiveren, zullende hij anders genoodzaakt zijn regtsmiddelen te baat te nemen.

Paramaribo, den 18 *October* 1862.

A. C. BOSMANS.

De vroeger geannonceerde verkoop van het ERF met de daaropstaande GEBOUWEN, op den hoek van de *Heeren*- en *Kromme Elleboogstraten*, La. A. No. 91, zal nu plaats vinden (in stede van Dingsdag den 21 October e. k., op DINSDAG den 28 OCTOBER e. k.) voordemiddags om 9 ure, door en ten huize van den Vendumeester J. SALOMONS, alwaar de bewijzen van eigendom en veilconditien ter inzage liggen.

( )

In plaats van op *Woensdag* den 22n. op *Woensdag* den 29n. October e. k.

zal door den Vendumeester J. SALOMONS ten sterfhuize van wijlen den Heer J. A. DE VRIES worden verkocht:

Wel onderhoudene Meubelen, Goud, Zilver, Pleet, Koper en Glaswerk,

28 *SLAVEN*,

en wat verder te voorschijn zal worden gebragt.

En

over *zes* weken:

1. Het HUIS en ERF gelegen aan den *Heiligenweg* N. W. La. C No. 145.
2. Het ERF en GEBOUWEN aan de *Weidestraat* N. W. La. D No. 48.
3. Het ERF en GEBOUWEN aan de *Hoogestraat* N. W. La. E No. 347.

De GOEDEREN zijn een dag vóór en op den verkoopdag te bezigtigen.

( )

Publieke veiling te *Coronie*.

De Ondergeteekenden geven mits deze kennis dat op den 23sten dezer maand in boven gemeld District publiekelijk zal worden verkocht de nalatenschap van wijlen den Heer THOMAS ZITMAN, bestaande in *Meubelen*, alsmede *p. m.* 180 *Schapen*, 19 *Hoornbeesten* en een jong wel gedresseerd *Paard*.

Coronie, den 6 *October* 1862.

W. C. FAVEREIJ qq.
HENRIJ PARIJS qq.

( )

Wij ondergeteeken *generale gemagtigden* van Mevr. de Wed. ZITMAN geboren HEILIGER, roepen bij deze alle

Crediteuren

van den boedel THOMAS ZITMAN op, om binnen den tijd van *zes* weken hunne vorderingen ten laste gemelden boedel in te zenden bij den eerst ondergeteekende.

Coronie, den 6 *October* 1862.

W. C. FAVEREIJ qq.
HENRIJ PARIJS qq.

( )

Iets Nieuws!

De ondergeteekende beveelt zich aan, aan de respective Eigenaren en houders van Slaven, bijzonder aan die, welke in het lezen en schrijven niet ervaren zijn, tot het invullen naar behooren der Borderellen en Staten volgens Gouvernements Proclamatie van 3 dezer, bepaaldelijk bedoeld bij art. 3 der Wetgeving tot Opheffing der Slavernij in deze Kolonie, van 8 Augustus jl. Staatsblad No. 164, en belast zich tevens met de waarneming van al datgene wat daartoe betrekking heeft, tegens betaling van eene geringe som.

Hierop reflecterende, adressere men zich ter zijner woonstede aan den Weidestraat N. W. La. D No. 88.

Paramaribo, den 15 October 1862.

JNo. ALEXANDER.

( )

JOHAN LUGARD

heeft per Kapt. SIKKENS ontvangen en biedt à CONTANT te koop aan:

Boter à f 8,49 per vaatje,
Kazen à 40 ct. per pond,

Goedkoope Ronde KAZEN, Hammen, Rolpens in potten, Aardappelen, kippen kleine Stokvisch, Broodsuikers, diverse FOCKINCKS LIKEUR, Banket,

Geurige Zwarte *Thee*,

WASKAARSEN à 65 ct. per pond, Madera en Roode WIJN, kelders Conjac, Jenever, manden en vaten

Haantjes BIER,

PARFUMERIEN.

Patent en Lijn Olie bij de aam en per kan, LOODWIT en andere Verfwaren,

***spijkers* in soorten,**

Hanglampen, Fijne en ord: Likeur-, Wijn- en Waterglazen, Mans en Jongens Castoren Hoeden van f 2,50 tot f 5, Mans Zwarte Hoeden en Petten, Boekjesstreep, Servetgoed en Onderrokkengoed, Osnabrugs, Heeren en Dames PARAPLUIE'S, alsmede een groot assortiment net en sterk bewerkte

SCHOENEN

welke tot zeer *goedkoope prijzen* bij hem verkrijgbaar zijn. ( )

Ontvangen per Kapt. SIKKENS en te bekomen bij

J. G. KRAMER en Co:

NIEUWE HARING

en verder alle soorten

Versche Provisien
en Dranken.

Gesorteerde Verfwaren, Olie, Spijkers, Plantaadje *Gereedschappen*, Sigaren en Tabak, enz. enz.

( )

Exquise Pale Brandy.

per gallon en per kan; NIEUWE

SELTERSWATER,

in heele en halve kruiken bij:

J. G. MALMBERG.

( )

Verkrijgbaar bij

MICHEL JUDA:

Halve muds manden Aardappelen, Rolpens in stopflesschen en in potten, ANCHOVIS, Holl. HARING en andere

Versche Provisien,

Liqueur in heele en halve flesschen, allerlei soorten Syrop en Suikergoed, waaronder Gecristalliseerde Vruchten, Bordeaux Wijn in vaten, halve vaten, kisten en bij 't douzijn, Vermouth, Absinth, VALKER Bier, in kisten, Jenever in kelders en in vaten van p. m. 125 kannen, Cognac en allerlei

soorten *Dranken*,
Alle soorten *Blikjes*,
***Vleesch* en *Groenten*,**

waaronder Pâté de Foie Gras Truffé.

Manufacturen,

waaronder Prachtige Dessins Schots en Barège, Neteldoek, Afgepaste

Kleedjes, Calico,
ZWART LAKEN.

Geborduurde en andere soorte Zakdoekjes, Heeren Zijden Foulards,

WIT KATOEN
BOEKJESSTREEP,

Kousen, Borstrokken, Onderbroeken, Gemaakte Jassen en Broeken, etc. etc. Porceleinen Kopjes en Schoteltjes, Broodmanden, Mosterd Potjes, Voorwerpen voor Cadeaux, Borden, etc.

een klein assortiment
Bijouterien,
kinderspeelgoed, glaswerk,
***Kalk* en *Cement*,**

IJzeren en Steenen Potten, etc., etc. te veel om hier te specificeren.

( )

Versche groene *erwten*, Gort, witte en bruine *Boonen*, *Tuinboontjes*,

alsmede een partijtje nieuw modische

Zijden Hoeden Linten, etc.

Te bekomen bij

JB. VOET.

( )

Tegen *billijke prijzen* à *KONTANT*, te bekomen bij

P. F. BROMET:

BOTER, Z. M., Leidsche en Zwits: Kazen, Hammen, *ROOKVLEESCH*, Saucisses de Bologne, Rolpens in fl:, FOCKINCKS Likeur, Cherrij Brandewijn en Cherrij Cordial, *BROODSUIKERS*, Diverse soorten DRANKEN,

Banket en Bitterkoekjes,
***Rozijnen*, *Corinten*,**

Anijszaad, Zoete en Bittere Amandelen, Zoete Olie in wijnfl., Comp. Kaarsen,

ordin: en fijne *sigaren*,

ROOKTABAK, Bier en Jenever Kurken,

halve vaten Fam. Beef,
Fijn *Aardewerk*,
***Levertraan*, enz., enz.**

SALOMON ELIAZER

heeft weder ontvangen:

Versche Provisien & Dranken.

Een Assortiment

Heeren-, Dames-, Meisjes- en Kinder

SCHOENEN,

(waaronder VICTORIA LAARZEN.)

HEDEN MORGEN te bekomen

ZUURKOOL.

( )

Te bekomen bij

Jacob J. SALOMONS

over het Militair Hospitaal

Extra Spaansche
OLIJVEN per pond
Komkommers
in Zuur; Nieuwe
Holl. Haring
per stuk en bij 't vaatje.

en meer andere GOEDEREN.

( )

E. B. STUGER,

heeft per *Elisabeth Rose*, ontvangen:

Fraai PLEETWERK, als:

Tafel en Kamer GIRANDOLLES, Presenteerbladjes, Theestellen, Beschuit en Koektrommels in afzonderlijke bladjes, Brood en Soesmanden, Azijn-, Liqueur- en Drankstellen, Wijnbakjes, dito Gemonteerde Kurken en Etiquettes voor diverse Dranken, Vischtroffels, Botermesjes, Lepels en Vorken, Stellen Etensdeksels, extra Balanceer Tafelmessen.

Groote en Kleine Baaijen Hemden, Schotsche MUTSEN in kleuren,

WOLLEN DEKENS,
Osnabrugs Linnen,
BONT, Salempoeris,

Diverse soorten STREEP en andere

Stukgoederen,

In voorraad:

Strong en Pale Ale,

Port, Madeira Sherrij WIJN,

PALE BRANDY,

Genever & Brandewijn in groene kelders, Brandewijn in ¼ oxhoofden en per dozijn, Manden en Vaatjes VALKER Dubb. Princessen BIER, Fijne Liqueuren, Frambozen en Oranje STROOP,

EETWAREN in blik.

Extra Staande en Hang LAMPEN,

KOPERGOED,

Porselein, en Aardewerk,

Bijouterien en Parfumerien.

( )

Ontvangen per kapt. S[illegible] en te bekomen bij

D. ALBERGA:

Elegante DAMES
KLEEDJES à f 6,00
***Zwart en bl. LAKEN* à**
f 4, per el.

Wegens vertrek naar elders, tegen zeer billijke prijzen à CONTANT

verkrijgbaar bij

J. VAN GELDER:

Een nieuw *assortiment*
Modewaren, IJzer, *Koper*
***Blik* en VERFWAREN,**

SCHOENEN, GLAS- en AARDEWERK, **MANUFACTUREN,**

Provisien etc., etc.

DE GROOTSTE GENEESKUNDIGE ONTDEKKING DEZER EEUW.

PERRY'S CORDIAL BALSEM VAN SYRIACUM.

Deze onschatbare medicijn is de wonderbaarste overwinning van de kunst over de natuur, en is voor beide sekse heilzaam. Zij herstelt en vermeerdert de natuurlijke kracht van hen die tengevolge van een langdurig verblijf in de Kolonie aan afgematheid en verval van krachten lijden. Duizenden hebben door het gebruik daarvan hunne gezondheid en krachten herkregen, zoo als onder eede, voor den Lord Maijor van Londen in de Aldermen verklaard is.

Prijs 11 sh. per flesch, of vier fl. voor 33 sh., bespaart; en in fl. van 5 p. st. eene besparing gevende van 1 p. 12 sh.

Verkrijgbaar bij R. & L. PERRY & Co. hoofd-depôt, No. 49, Bernersstreet, Oxfordstreet, Londen.

Agenten: BARCLAY & Co. 75, Farringdonstreet, Londen. ( )

De Zalf en Pillen van Holloway

Verandering van luchtgesteldheid, rhumathiek, zenuwpijn, keelpijn, hoesten, verkoudheid enz. doen zich meestal voor bij de verandering van jaargetijden, wanneer deze ongemakken in hunne geboorte tegen gewerkt worden, dan wijken zij alle voor de zuiverende zalf van Hollowaij. Om de kwaal te stuiten, de pijn weg te nemen en den zieke voor het vervolg buiten gevaar te stellen, behoeft men deze zalf slechts goed op de huid in te wrijven zoo digt mogelijk bij de aangedane plaats. Zij zal door het vel heendringen, ieder ontsteld orgaan bereiken en verbeteren. Het is altijd raadzaam om bij de zalf ook de pillen te gebruiken, want de beide geneesmiddelen ondersteunen elkander. Er is geen ziekte, die aan hunne vereenigde werking lang weerstand kan bieden.

Deze *PILLEN* en zalf zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij A. B. DE VRIES aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à f 1, f 3 en f 5.

GEDRUKT bij A. L. G. DE RANDAMIE.

BIJBLAD TOT HET SURINAAMSCH WEEKBLAD.

Verschijnt elken Woensdag

1862. Woensdag 15 October No. 42

PARAMARIBO.

GEZONDEN.

DE OPHEFFING DER SLAVERNIJ IN DE KOLONIE *SURINAME*, VOLGENS DE WET GEPUBLICEERD DD. 4 OCTOBER 1862.

Wij vervolgen nu de in het laatste *Bijblad* van Woensdag den 8 October aangevangene beschouwing en wel met het 9e *artikel* van *hoofd. II, alinea* 1 „voor tegemoetkoming komen niet in aanmerking

a. Slaven die wegens besmetting uit de zamenleving zijn of moeten worden verwijderd, enz.

b. Slaven die weggeloopen zijn of vermist zijn, langer dan *eene* maand voor den dag der verificatie bij artikel 7 bedoeld.

c. Tot dwangarbeid veroordeelde slaven wier straftijd niet binnen vier jaren na den 1 Julij 1863 is geëindigd.

d. Kinderen uit slavinnen geboren na de afkondiging dezer wet (*) in Suriname.

De hier aangehaalde uitzonderingen op de tegemoetkoming zijn, wij erkennen het, zeer duidelijk en al hoewel voor duizenden *onaangenaam*, zeer begrijpelijk. Ons komt het echter voor, dat men eene uitzondering vergeten heeft, namentlijk de overleden slaven van af 3 October 1862 tot 30 Junij 1863. Of, zullen welligt de eigenaren van slaven die voor de *na* 3 October 1862 geboren slaven GEEN tegemoetkoming krijgen, zulks WEL voor de na 3 October 1862 tot 30 Junij 1863 overleden slaven erlangen?

Verstandigen zullen nogtans wel doen zich daaromtrent geene illusien te maken.

In de nu hier bovenaangehaalde uitzonderingen *a*, *b*, *c*, en *d*, vinden wij eene bejammerenswaardige hardheid voor vele slaveneigenaars welke zelfs den ultra-Emancipist in het oog moet springen; ja wij verklaren opentlijk dat wij er eene harde onbillijkheid in zien. Mag iemand zulk eene verklaring afleggen, dan is het zeker Schrijver dezes, die 24 jaren in de Kolonie gewoond heeft, die nooit (*uit principe*) een slaaf bezeten heeft, en die nu bij de emancipatie noch regtstreeks, noch door aanhuwelijking, familiebetrekking *met* regtverkrijgende te winnen of te preteuderen zal hebben van de tegemoetkomings gelden

Wij hebben nooit geaarzeld om opentlijk op de vrijgeving der slaven aan te dringen, omdat wij ons overtuigd dachten van het regt en de billijkheid der Nederlanders, wij hebben ook nooit geaarzeld de waarheid te spreken, zonder aanzien des persoons, en die waarheid spreken wij als vrije Nederlander nog, en wij roepen elke beschaafde Natie toe, datgene wat de Nederlandsche Staats-Commissie en de Nederlandsche Regering erkend hebben:

„ONTEIGENING ZONDER SCHADEVERGOEDING IS ROOF."

Raken de vier punten van uitzondering niet alle omstandigheden, waardoor de eigenaars van slaven geheel buiten hun schuld, en wil zullen moeten lijden? Zie daar eene hardheid die bedroevend is. Wij erkennen, dat de bewoners van Suriname die slaven bezitten, wel eenigzins verdienen hard behandeld te worden want zij sliepen steeds en waren niet te wekken, zij wilden geen gehoor geven aan opregt gemeenden goeden raad en wenken, maar bleven zij ook al ongevoelig voor de krenking hunner regten, daarom mag de regtvaardigheid door welke omstandigheden ook, niet verwrikt of verwrongen worden.

Nederland, gij waart er steeds trotsch op, dat gij regt en waarheid huldigdet, boven zoo menigen grooten Staat, hebt gij dikwerf getoond, dat gij de regtvaardigheid van het voorgeslacht lief hadt en volgdet, en zult gij nu niet blozen, wanneer gij den blik op Engeland en Frankrijk slaat, die ook hunne slaven hebben geëmancipeerd?

De slaven, de SURINAAMSCHE SLAVEN, die gij vrij zult geven, roepen ons Nederlanders toe: *noho, dati no reti!* d. i. „Neen! dat is onregt!" en wat moeten wij hun antwoorden die partij trekken voor hunne meesters, wat antwoorden die slaven, die met tranen in de oogen niet alleen die vrijheidgeving betreuren, maar die fier ons in drift toeroepen; „*Da fri wi no wauni!*" d. i. „Die vrijheid willen wij niet!"

Ik heb hun geantwoord zoo als men den neger slaaf antwoorden moet in Neger Engelsche beeldspraak; „*Jere, no teki prati, pikasi kakaraka no habi reti na fowloe mofo*", d. i. „Luister, stel U geen partij, want wij onderworpenen hebben geen regt onder de hand der magt."

„Ka!" riepen zij, „Jobo, koti wan odo!" d. i. Ha! de blanke geeft ons een spreekwoord en een hunner zeide: „*Masera alla tem kondre drai, ma nou wi sa si fa poespoesi uigm sla!*" d. i. „Meester altijd is het in dit land verkeerd gegaan, maar nu zullen wij eens zien hoe de ... (HOE DE BOEL NOG MEER IN DE WAR ZAL KOMEN.) „*Ke poti mofina! Bakra sa tron katibo*" d. i. „Helaas! nu zal de blanke slaaf worden."

Ik hoop dat ik juist in de vertaling ben geweest.

Beschouwen wij nu de vier punten van uitzondering.

a. Arme eigenaar! welke groote schade hebt gij reeds geleden in Uw 600 aangegrepen kapitaal; Uw bezit, dat een geregtigd bezit was is U, door omstandigheden, door den staat ontnomen of — *zal* U ontnomen worden! welke kosten hebt gij niet geleden in de onderscheidene pogingen om Uwen rampzaligen slaaf door besmetting getroffen, de gezondheid weder te geven! Maar, hoe bedroevend is het — „KONING en REGERING van Nederland! dat weet gij niet" — hoe bedroevend is het, dat deze ellendige toestand juist bij de *armste* Slavenbezitters aan ... (buiten Paramaribo) het meeste voorkomt en dat dikwerf onderscheidene leden van eene familie zoo vreeselijk diep getroffen zijn!

Hoe menig een, die als bezitter van zoodanigen ongelukkigen slaaf zich getroostte in den goeden maatregel van uitzondering sprak mij van zijne hoop op de emancipatie, hoe menig een zeide mij: „Ik heb mijne slavin in huur gegeven, om het besmette blanke kind van X op te passen en te verzorgen, zij is nu ook besmet geworden, ik heb haar verloren, want zij is naar Batavia doch ik hoopte op de onteigening en vergoeding want het is toch mijn goed."

b. Ook deze uitzondering komt ons hard voor den Slaveneigenaar voor; reeds een groot verlies heeft hij geleden door de desertie en het tijds- en arbeidsverlies, buiten de dikwerf zware onkosten voor de pogingen tot opvanging van gouvernements wege, die in de laatste tien Jaren en langer, al zeer weinig goede resultaten hebben opgeleverd. Maar, hoe gevaarlijk is niet tevens de publieke kennisgeving dezer uitzondering, want kan het niet aanleiding geven, dat vooral op de plantaadjes slaven die ontevreden zijn tegen over het gezag waaronder zij staan *eene* maand voor de verificatie in grooten getale zich verwijderen?

c. Deze uitzondering komt ons even hard voor, ook hier heeft de meester buiten zijn schuld door de ondeugd van zijn slaaf groote schade geleden, zonder te spreken hoeveel kosten hij voor d.e ondeugd heeft moeten dragen.

d. Eindelijk deze uitzondering treft nog wel het hardst, immers al de geboren wordende slaven na 3 October 1862 tot en met 30 Junij 1863 worden onteigend zonder schadevergoeding of tegemoetkoming, terwijl de Meester tot de kosten van verpleging, verzorging enz. gedurende dien tijd verpligt blijft!

Laat ons nu eens nagaan welke economie Nederland door deze uitzonderingen maakt.

a. Wij stellen het getal besmettelingen onder de slavenbevolking op den dag van verificatie op 500 zielen, hierdoor is a ƒ 300 per hoofd eene uitgave bespaard van ƒ 150,000.

b. De geabsenteerden en vermisten, wij nemen een tijd van 1838, af, toen de Engelschen de vrijverklaring in hunne Kolonien hebben ingevoerd en Nederland daarmede bleef dralen tot 1862—'63 — stellen wij op duizend zielen hierdoor is a ƒ 300 perhoofd eene uitgave bespaard van 300,000

c. Het getal tot dwangarbeid veroordeelde slaven die vier jaren na de emancipatie straftijd hebben stellen wij op 40 hoofden hierdoor is a ƒ 300 perhoofd eene uitgave bespaard ƒ 12,000.

d. Maar nu de enorme besparing voor geboren slavenkinderen van af 4 October 1862 tot 30 Junij 1863, waarbij ook de besparing voor de gedurende dien tijd overleden slaven gevoegd moet worden.

Jaarlijks worden in de kolonie Suriname geboren 1650 slaven als 820 van het Mannelijk en 830 van het Vrouwelijk geslacht.

Daar ons nu 9 maanden of ¾ Jaar tijd overschiet van 4 October 1862 tot 30 Junij 1863 zoo zullen er tot en met dien dag in Suriname geboren worden 1237 waarvoor geen tegemoetkomingsgeld gegeven zal worden, alzoo eene besparing a ƒ 300 per hoofd van ƒ 371,100.

e. Jaarlijks sterven er in de kolonie Suriname bij de gunstigste omstandigheden 1570 slaven, als 780 van het Mannelijk en 790 van het Vrouwelijk geslacht. Van 4 October 1862 tot 30 Junij 1863 zullen er alzoo tot en in Suriname overlijden 1177 slaven waarvoor geen tegemoetkomingsgeld gegeven zal worden (!) alzoo eene besparing a ƒ 300 per hoofd van ƒ 353,100.

Eindelijk zal er nog eene besparing uit de vrijgeving voortvloeijen, welke nog al aanmerkelijk is geweest in den laatsten tijd en die nu in de laatste 9 maanden zeer zal toenemen, om de reden hiervoren door ons aangestipt; het wekt onze verbazing welke hooge sommen slaven hunne meesters aanbieden, opdat zij slechts niet door de vrijgeving van regeringswege mogen worden geëmancipeerd. Nemen wij nu slechts eene tijdruimte aan van 1 Januarij 1862 tot en met 30 Junij 1863 dan gelooven wij gerust een getal van 250 vrijgegevenen te mogen stellen. Hierdoor wordt a ƒ 300 per hoofd eene uitgave bespaard van ƒ 75,000.

Recapitulatie van besparingen.

a.	Voor Besmettelingen		
	500 hoofden a ƒ 300	ƒ	150,000
b. „	Geabsent. enz.		
	1000 hoofden a ƒ 300	ƒ	300,000
c. „	Dwangarbeiders na 1 Julij 1863.		
	40 hoofden a ƒ 300	ƒ	12,000
d. „	Geborenen tot 1 Julij		
	1237 hoofden a ƒ 300	ƒ	371,100
e. „	Overleden tot 1 Julij		
	1177 hoofden a ƒ 300	ƒ	353,100
f. „	Vrijgevingen tot 1 Julij		
	250 hoofden a ƒ 300	ƒ	75,000
	Totaal 4204 hoofden a ƒ 300	ƒ	1,261,200

Ziedaar eene belangrijke economie voor Nederland, wij erkennen het; maar, dat verschil van ƒ 1,261,200 op de som van ƒ 11,400,000 is reusachtig in vergelijking van de groote schade die de armste familien en de plantaadje eigenaars door de uitzonderingen zullen ondergaan! Nemen wij eene plantaadje van 500 koppen slaven aan, en daarbij de verhouding der algemeene geboorte, zoo zullen in 9 maanden aldaar 22 geboren worden, het geen a ƒ 300 per hoofd ... plantadj

---

(*) Die Wet is onder dd. 3 October 1862 op Zaturdag (4) October 1862 in het Gouvernements Advertentie Blad No 119 afgekondigd.

Als eene bijzonderheid vermelden wij, dat die wets afkondiging juist op den GROOTEN VERZOENDAG *der Israeliten plaats vond, het geen op de stadsslaven, (ruim 6500) een bijzonderen indruk gemaakt, want daar de Israeliten hier steeds en nog invloedrijk waren en zijn, gelooven de slaven dat die afkondiging door* Z. M. DEN KONING *zoo bepaald is.*

eene schade zal uitmaken van *f* 6.600 en stellen wij de sterkte zoo als die in den regel plaats vindt op 20 hoofden, zoo geeft dit a *f* 300 per hoofd eene schade van *f* 6.000 of te zamen *f* 12 600, zonder dat wij nu nog de kosten berekenen, die zoodanige plantaadje zal hebben door voeding, kleeding, medicijnen, belasting en zoo voort, kosten op een eigen dom, die hun ontnomen zal worden zonder schadevergoeding of te gemoetkoming.

W. E. H. WINKELS.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 12den dezer, de schoener *Lady of the Night*, kapt. W. C. Dekker, van Demerarij.

UITGEKLAARD.

Den 13den dezer, het schip *Maximiliaan*, kapt. Schill, naar Amsterdam, lading: 352 gewone en 52 blomvaten Suiker 557,721 pond, en 54 puncheons Rum 4081 gallons.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Wilhelmina*, kapt. Klint, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Suriname*, kapt. Reijntjes, adres bij J. P. Haase Jr.

Het schip *Amicitia*, kapt. Wijgers, adres bij J. P. Haase Jr.

Het schip *Josephina Bernhardina*, kapt. Bos, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Anna Lena*, kapt. Visser, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Plant. Dordrecht*, kapt. Brakke, adres bij R. H. Leijsner.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het schiq *Maximiliaan*: de Heer H. J. Rusman, Mevrouw de Wed. W. Humphreijs, de minderj. E. B. de Mesquita en 4 gepens. Militairen.

PUBLIEKE VEILING.

Dingsdag, den 14 October 1862, Door en ten huize van den Vendumeester J. Salomons.

Het Erf en daaropstaande Gebouwen aan de *Heerenstraat*, N. W. La. A No. 48, aangekomen hebbende de Erven wijlen L. Bixby. — *f* 8100. — F. P. Kamerling.

Binnenlandsche Berigten.

Bij het bestuur is het verzoek gedaan om de slavin Amerika, geboren in 1818 moedersnaam onbekend, van den naam van plantage St. Barbara, gelegen in de divisie boven Suriname en Thorarica, voor den vrijdom af te schrijven.

Tijd van verzet *veertien* dagen, gerekend van den 13 October 1862.

Op Donderdag den 16n dezer Receptie ten Gouvernemenshuize in de beneden lokalen.

Advertentiën.

GODSDIENSTOEFENING bij de *Nederduitsche Hervormde Gemeente*, op ZONDAG den 19n. October, des morgens ten *half negen* ure.

GENEVER bij 1 of meer kannen en per stoop, à 40 ct.

Verkrijgbaar bij
A. C. BOSMANS.

Iets Nieuws!

De ondergeteekende beveelt zich aan, aan de respective Eigenaren en houders van Slaven, bijzonder aan die, welke in het lezen en schrijven niet ervaren zijn, tot het invullen naar behooren der Borderellen en Staten volgens Gouvernements Proclamatie van 3 dezer, bepaaldelijk bedoeld bij art. 3 der Wetgeving tot Opheffing der Slavernij in deze Kolonie, van 8 Augustus jl. Staatsblad No. 164, en belast zich tevens met de waarneming van al datgene wat daartoe betrekking heeft, tegens betaling van eene geringe som.

Hierop reflecterende, adressere men zich ter zijner woonstede van den Weidestraat N. W. La. D No. 88.

Paramaribo, den 15 October 1862.

JNo. ALEXANDER.

( )

Versche groene *erwten*, Gort, witte en bruine *Boonen*, *Tuinboontjes*, alsmede een partijtje nieuw modische **Zijden Hoeden Linten, etc.**

Te bekomen bij
JB. VOET.

( )

Verkrijgbaar bij

MICHEL JUDA.

Halve muds manden Aardappelen, Rolpens in stopflesschen en in potten, ANCHOVIS, Holl. HARING en andere

***Versche Provisien*,**

Liqueur in heele en halve flesschen, allerlei soorten Syrop en Suikergoed, waaronder Gecristalliseerde Vruchten; Bordeaux Wijn in vaten, halve vaten, kisten en bij 't douzijn, Vermouth, Absinth, VALKER Bier in kisten, Jenever in kelders en in vaten van p. m. 125 kannen, Cognac en allerlei soorten ***Dranken*,**

Alle soorten *Blikjes*, *Vleesch* en *Groenten*, waaronder Pâté de Foie Gras Truffé.

Manufacturen,

waaronder Prachtige Dessins Schots en Barège, Neteldoek, Afgepaste **Kleedjes, Calico,**

ZWART LAKEN.

Geborduurde en andere soorte Zakdoekjes, Heeren Zijden Foulards,

WIT KATOEN,
BOEKJESSTREEP.

Kousen, Borstrokken, Onderbroeken, Gemaakte Jassen en Broeken, etc. etc. Porceleinen Kopjes en Schoteltjes, Broodmanden, Mosterd Potjes, Voorwerpen voor Cadeaux, Borden, etc.

een klein assortiment Bijouterien,

kinderspeelgoed, glaswerk, *Kalk* en *Cement*,

IJzeren en Steenen Potten, etc. etc. te veel om hier te specificeren.

( )

SCHOENEN & LAARZEN MAGAZIJN.

Hoek *Kerkplein.*

Het schip *Jonge Eduard* Kapt. Sikkens, heeft u *Europa* aangebragt, eene groote partij extra goede

SCHOENEN EN LAARZEN.

Mans, Ondermans, Jongens	Gewastlederen **Schoenen** met en zonder Elastiek.	Vrouwen, Meisjes, Kinder	**LAARSJES** in soorten, met en zonder hakken.
Mans, Ondermans, Jongens	**Verlakt led. dito,**	Meisjes, Kinder	**Verlakt lederen *SCHOENEN*,** met en zonder hakken,
Mans, Ondermans, Jongens	***Stoffen dito.***	Vrouwen	Merinosche *SCHOENEN*, **geb. Pantoffels.** ***Rouwlaarsjes*,** met en zonder hakken.
Mans	Gewast led. LAARZEN, Dito Lage led. *Schoenen.* GRONDSCHOENEN. Geb. Pantoffels.		

Met elke scheepsgelegenheid worden voortaan partijen SCHOENEN en LAARZEN aangebragt. — Bij goedkoope prijzen en solide bewerking, is er steeds eene groote keuze te doen uit den aanzienlijken voorraad.

LUGARD & COMP.

Maksien voe Soesoe nanga Leersi.

Kerkisei hoekoe.

Da Siepi *Jonge Eduard*, Kaptin SIKKENS, tjari kon vo Bakra-kondre, wan heeli hipi soesoe nanga leersi, voe den soortoe leki disi:

Bigi man, Jonkoeman nanga Man pikien	Hei leri SOESOE, nanga di habi komastiek na tappoe.	Bigi man, Jonkoeman nanga Man pikien	Brinki leri SOESOE nanga komastiek na tappoe.
Bigi man, Jonkoeman nanga Manpikien	***stoffoe Leersi.***	Bigi man	Leeri *LEERSI* lage Soesoe, nanga Bordiri Moiri.
Bigi oeman, Wentje nanga Pikien soema	Alla soortoe leersi, nanga hiri en sondro hiri.		
Wentje nanga Pikien soema	Brenki leri SOESOE nanga hiri en sondro hiri.	Oeman.	Merinossoe SOESOE, bordiri Moiri, Leersi voe weri blakka, nanga hiri en sondro hiri.

Ibri Siepi disi sa kon voe bigin nojaso, sa tjari alla soortoe Soesoe nanga Leersi. — Alla ten wan bigi hipi sa de, so datti ibriwan soema sa kan soekoe en finni, san dissi hen hatti wanni; — alla mala tranga en boen kopoe.

Lugard & Comp:

Tot *civiele prijzen* bij den ondergeteekende te bekomen:

***Provisien*, *Dranken*, Porselein en Glaswerk, *Fraaije Spiegels*, SIGAREN, *Spaarlampen*, *Spijkers*,**

Timmer en Veld GEREEDSCHAPPEN, Zool-, Pomp- en Pink LEDER, DAKPANNEN, LEIJEN, Vuurvaste STEENEN, Asphalt, KOOLTEER, Droog Witlood, Lijn en Patent OLIE.

M. M. CURIEL

( )

Exquise Champagne Sillery in heele en halve flesschen.
„ Volnay Champagne in heele flesschen.
„ *Chambertin* in dito,
„ Vougeot in dito,
„ ST. ÉMILION in dito,

pas geland en verkrijgbaar bij
Gebrs. SOESMAN.
( )

GEDRUKT bij A. L. G. DE RANDAMIE.